

DECYZJA KOMISJI (UE) 2024/807

z dnia 29 lutego 2024 r.

potwierdzająca uczestnictwo Polski we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 328 ust. 1 oraz art. 331 ust. 1,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej („EPPO”) ⁽¹⁾,

uwzględniając powiadomienie przez Polskę o zamiarze uczestnictwa we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia EPPO, zawarte w piśmie z dnia 5 stycznia 2024 r., uzupełnionym pismem z dnia 6 lutego 2024 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 3 kwietnia 2017 r. Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Republika Czeska, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Litwa, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Słowacja i Słowenia powiadomiły Parlament Europejski, Radę i Komisję, że pragną ustanowić wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia EPPO. Ponadto w pismach z dnia 19 kwietnia 2017 r., 1 czerwca 2017 r., 9 czerwca 2017 r. oraz 22 czerwca 2017 r. odpowiednio Łotwa, Estonia, Austria i Włochy poinformowały, że pragną uczestniczyć w ustanowieniu tej wzmocnionej współpracy.
- (2) W dniu 3 kwietnia 2017 r. upoważnienie do podjęcia wzmocnionej współpracy, o którym mowa w art. 20 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i w art. 329 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zostało udzielone zgodnie z art. 86 ust. 1 akapit trzeci TFUE.
- (3) W dniu 12 października 2017 r. Rada przyjęła rozporządzenie (UE) 2017/1939 wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej.
- (4) W dniu 20 listopada 2017 r. rozporządzenie (UE) 2017/1939 weszło w życie.
- (5) Decyzją Komisji (UE) 2018/1094 ⁽²⁾ z dnia 1 sierpnia 2018 r. potwierdzono uczestnictwo Niderlandów we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej.
- (6) Decyzją Komisji (UE) 2018/1103 ⁽³⁾ z dnia 7 sierpnia 2018 r. potwierdzono uczestnictwo Malty we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej.
- (7) Zgodnie z art. 1 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2021/856 ⁽⁴⁾ z dnia 26 maja 2021 r. EPPO podjęła zadania związane z prowadzeniem postępowań przygotowawczych oraz z wnoszeniem i popieraniem oskarżeń w dniu 1 czerwca 2021 r.
- (8) W dniu 5 stycznia 2024 r. Polska powiadomiła Komisję o zamiarze uczestnictwa we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia EPPO.
- (9) Rozporządzenie (UE) 2017/1939 nie określa żadnych szczególnych warunków udziału we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia EPPO.

⁽¹⁾ Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja Komisji (UE) 2018/1094 z dnia 1 sierpnia 2018 r. potwierdzająca uczestnictwo Niderlandów we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 196 z 2.8.2018, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja Komisji (UE) 2018/1103 z dnia 7 sierpnia 2018 r. potwierdzająca uczestnictwo Malty we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 201 z 8.8.2018, s. 2).

⁽⁴⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2021/856 z dnia 26 maja 2021 r. określająca datę podjęcia przez Prokuraturę Europejską zadań związanych z prowadzeniem postępowań przygotowawczych oraz z wnoszeniem i popieraniem oskarżeń (Dz.U. L 188 z 28.5.2021, s. 100).

- (10) Zgodnie z art. 120 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska wykonuje swoją właściwość w odniesieniu do wszystkich przestępstw objętych zakresem jej właściwości, które popełniono po dniu wejścia w życie rozporządzenia (UE) 2017/1939. Zgodnie z art. 120 ust. 2 akapit czwarty rozporządzenia (UE) 2017/1939 w odniesieniu do państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na mocy decyzji przyjętej zgodnie z art. 331 ust. 1 akapit drugi lub trzeci TFUE, rozporządzenie (UE) 2017/1939 stosuje się od dnia wskazanego w danej decyzji.
- (11) Zgodnie z art. 331 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Komisja, potwierdzając uczestnictwo danego państwa członkowskiego we wzmocnionej współpracy, powinna przyjąć wszelkie niezbędne środki przejściowe dotyczące stosowania aktów już przyjętych w ramach wzmocnionej współpracy.
- (12) W dniu 6 lutego 2024 r. Polska uzupełniła swoje pismo z dnia 5 stycznia 2024 r., wnioskując, aby rozporządzenie (UE) 2017/1939 miało zastosowanie w Polsce od dnia 20 listopada 2017 r., tj. od dnia wejścia w życie rozporządzenia (UE) 2017/1939. Zdaniem Polski takie stosowanie pozwoliłoby lepiej osiągnąć cele w zakresie skutecznego i bezstronnego ścigania przestępstw naruszających interesy finansowe Unii. Polska wyjaśniła również, że większość przestępstw, które wchodziłyby w zakres właściwości Prokuratury Europejskiej, nie uległa jeszcze przedawnieniu.
- (13) Jak podkreślono w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości, o ile z reguły zasada pewności prawa sprzeciwia się temu, by początek obowiązywania aktu prawnego Unii przypadał przed datą jego publikacji, o tyle w drodze wyjątku dopuszczalne jest odstępstwo od tej reguły, jeżeli wymaga tego zamierzony cel i jeżeli uzasadnione oczekiwania zainteresowanych osób są należycie respektowane.
- (14) Skuteczną ochronę interesów finansowych Unii zgodnie z art. 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz zintensyfikowanie walki z przestępstwami naruszającymi interesy finansowe Unii, tj. główne cele rozporządzenia (UE) 2017/1939, można najlepiej osiągnąć, jeżeli rozporządzenie (UE) 2017/1939 będzie miało zastosowanie w Polsce od 1 czerwca 2021 r., tj. od dnia, w którym Prokuratura Europejska podjęła zadania związane z prowadzeniem postępowań przygotowawczych oraz wnoszeniem i popieraniem oskarżeń.
- (15) Stosowanie rozporządzenia (UE) 2017/1939 w Polsce od 20 listopada 2017 r. wiązałoby się z koniecznością wykonywania przez Prokuraturę Europejską jej właściwości w odniesieniu do przestępstw popełnionych szereg lat przed rozpoczęciem jej działalności w Polsce. Wiazałoby się to z ograniczoną wartością dodaną pod względem skuteczności, ponieważ można oczekiwać, iż odpowiednie postępowania przygotowawcze i postępowania sądowe będą zamknięte lub na dość zaawansowanym etapie.
- (16) Stosowanie rozporządzenia (UE) 2017/1939 w Polsce od 1 czerwca 2021 r. będzie dotyczyło spraw nowszych, których przejęcie Prokuratura Europejska może rozważyć w przypadku, gdy spełnione będą stosowne przesłanki. Co więcej, zagwarantuje to skuteczniejsze rozpoczęcie działalności Prokuratury Europejskiej w Polsce, jako że Prokuratura Europejska będzie miała możliwość prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w odniesieniu do przestępstw naruszających interesy finansowe Unii i popełnionych w Polsce po 1 czerwca 2021 r., a tym samym będzie ona pełniła swoje funkcje od samego początku.
- (17) W przypadku przestępstw, o których mowa w art. 22 i 23 rozporządzenia (UE) 2017/1939 i które nie należą jeszcze do obszaru właściwości EPPO od pierwotnego wejścia w życie tego rozporządzenia, EPPO powinna zatem wykonywać swoją właściwość w odniesieniu do terytorium lub obywateli Polski, pod warunkiem że przestępstwa te popełniono po 1 czerwca 2021 r. Data ta stanowi jasny i odpowiedni punkt rozpoczęcia wykonywania właściwości Prokuratury Europejskiej w Polsce i gwarantuje pewność prawa.
- (18) Wykonywanie właściwości Prokuratury Europejskiej w Polsce w odniesieniu do przestępstw naruszających interesy finansowe Unii popełnionych po 1 czerwca 2021 r. podlega odpowiednim przepisom rozporządzenia (UE) 2017/1939, w tym przepisom art. 26 dotyczącym wszczynania postępowań przygotowawczych i przepisom art. 27 dotyczącym prawa do przejęcia sprawy.
- (19) Co do zasady właściwość ta nie powinna mieć wpływu na orzeczenia sądowe, które nabyły powagę rzeczy osądzonej, w tym na orzeczenia przyjęte ze względu na upływ terminów przedawnienia, chyba że mające zastosowanie prawo krajowe zezwala, w szczególnych okolicznościach, na wznowienie zamkniętych spraw i postępowań przygotowawczych.

- (20) Niniejsza decyzja nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi na mocy art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej i ustanowionymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności w jej art. 49. Jak podkreślono w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości, w myśl zasady ustawowej określoności przestępstw i kar, przepisy prawa karnego powinny spełniać wymogi dostępności i przewidywalności w odniesieniu do zarówno definicji przestępstwa, jak i określenia kary. Co więcej, przepisy powinny jasno określać przestępstwa oraz wymierzone za nie kary. Jednak przepisy, zgodnie z którymi prokuratura prowadzi postępowania przygotowawcze, wnosi i popiera oskarżenia oraz wytacza powództwa w sprawach, są przepisami o charakterze proceduralnym, które dotyczą organizacji tych organów oraz odpowiednich postępowań, nie odnoszą się natomiast do definicji przestępstw i określenia kar. W związku z tym nie są one objęte zakresem stosowania art. 49 karty. Odpowiednie przepisy materialne prawa karnego zawarte w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽⁵⁾ z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii, transponowanej do prawa polskiego, pozostają niezmienione, a niniejsza decyzja nie ma na nie wpływu.
- (21) Władze polskie, Rada i Prokuratura Europejska powinny otrzymać dostatecznie dużo czasu na zakończenie prac przygotowawczych, które są absolutnie niezbędne do umożliwienia Prokuraturze Europejskiej skutecznego działania w Polsce. W szczególności Prokuratura Europejska powinna mieć możliwość szybkiego rozpoczęcia działalności operacyjnej w Polsce, w tym w kontekście dochodzeń transgranicznych, przede wszystkim przez wszycanie postępowań przygotowawczych, w razie potrzeby na podstawie zgłoszeń od instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii oraz właściwych organów państw członkowskich zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1939, lub przez skorzystanie z przysługującego jej prawa do przejęcia sprawy. Wymaga to co najmniej powołania prokuratora europejskiego z Polski, który w wyjątkowych przypadkach mógłby podjąć uzasadnioną decyzję o przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego osobiście, zgodnie z art. 28 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/1939. Aby uniknąć sytuacji, w których Prokuraturze Europejskiej przekazywane są zgłoszenia, podczas gdy ona nie ma możliwości się nimi zająć, lub aby uniknąć upływu terminów, art. 24–27 i 31 rozporządzenia (UE) 2017/1939 powinny mieć zastosowanie w Polsce od dwudziestego dnia po powołaniu prokuratora europejskiego z Polski zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym potwierdza się uczestnictwo Polski we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia EPPO.

Artykuł 2

- 1) Rozporządzenie (UE) 2017/1939 stosuje się w Polsce w odniesieniu do wszelkich przestępstw wchodzących w zakres kompetencji Prokuratury Europejskiej i popełnionych po dniu 1 czerwca 2021 r.
- 2) Art. 24–27 i 31 rozporządzenia (UE) 2017/1939 stosuje się w Polsce od dwudziestego dnia po powołaniu prokuratora europejskiego z Polski zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 29 lutego 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).